

Kraków, 15. 06. 2026 r.

Szanowny Pan
Nikita Kuznetsov

Szanowny Panie,

jako państwowa instytucja kultury Instytut Książki zdecydował o niezapraszaniu na najbliższy Światowy Kongres Tłumaczy nie tylko Pana, lecz również innych tłumaczy na język rosyjski. Powodem jest trwająca wojna zaborcza prowadzona przez Rosję przeciwko Ukrainie, a także intensywna wojna kognitywna tocząca się m.in. na terytorium Polski. Już wcześniej podjęliśmy systemową decyzję, by radykalnie ograniczyć środki publiczne przeznaczane na promocję polskiej literatury w obszarze rosyjskojęzycznym. Jednak każdy przypadek oceniamy skrupulatnie, biorąc pod uwagę sytuację tłumaczy mieszkających i pracujących w Polsce, o czym doskonale Pan wie, ponieważ miesiąc temu otrzymał Pan od Instytutu Książki dwa granty na przekład wybranych przez Pana książek Józefa Hena.

Wbrew temu, co Pan pisze, język nie jest neutralnym narzędziem komunikacji. Codziennie, niestety, znajdujemy rozliczne dowody czegoś przeciwnego. Każdy ma prawo pytać instytucje publiczne o ich działalność, więc Pański list z 10 czerwca traktujemy jako realizację tego prawa zobowiązującego nas do udzielenia odpowiedzi. Jednak Pańska inicjatywa, by tego samego dnia opublikować ów list na łamach „Gazety Wyborczej” (na dodatek opatrzony hasztagiem „RUSOFOBIA”), koncentrując uwagę opinii publicznej na sobie w momencie, w którym Ukraina wciąż walczy z rosyjskim najeźdźcą, a relacje polsko-ukraińskie są wyjątkowo napięte, to przejaw co najmniej lekkomyślności. Zaś powoływanie się na wielkich nieżyjących poprzedników we własnej sprawie nie jest ich upamiętnianiem, lecz doraźną instrumentalizacją.

Tak długo, jak długo na Ukrainę spadają rosyjskie rakiety i drony zabijające cywilów i żołnierzy, a ukraińscy intelektualiści giną w okopach – w całej sprawie chodzi przede wszystkim o ofiary i walczących, a nie o Pana.

Z poważaniem

Grzegorz Jankowicz, dyrektor Instytutu Książki

Agnieszka Rasińska-Bóbr, wicedyrektorka ds. programowych IK

Marcin Hamkało, wicedyrektor ds. wydawniczych IK

Anna Zagórska, wicedyrektorka ds. organizacyjnych IK